

Rapport avseende granskning av årsredovisning 2014.

Melleruds kommun

Mars 2015

Innehåll

Sammanfattning	3
1. Inledning.....	4
1.1 Bakgrund och revisionskriterier.....	4
1.2 Syfte, revisionsfråga och avgränsning	4
1.3 Metod	5
2. Granskningsresultat	6
2.1 Förvaltningsberättelse.....	6
2.1.2 Personalekonomisk redovisning	7
2.1.3 Investeringsredovisning	7
2.1.4 Driftredovisning.....	7
2.1.5 Balanskrav	8
2.1.6 God ekonomisk hushållning	8
2.1.7 Särredovisning av VA-verksamheten	9
2.2 Resultaträkning.....	9
Kommentarer	9
2.3 Balansräkning	10
Kommentarer	10
2.4 Finansieringsanalys.....	10
Kommentarer	10
2.5 Sammanställd redovisning	11
Kommentarer	11
2.6 Verksamhetsberättelser	11

Sammanfattning

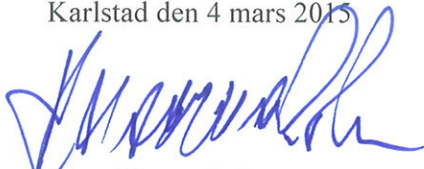
Revisorerna ska enligt Kommunallagen pröva om kommunens räkenskaper är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsbokslutet.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Melleruds kommun har Deloitte granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2014.

Granskningen har utförts i syfte att pröva om årsbokslutet och årsredovisningen har upprättats i enlighet med gällande lagar och att god redovisningssed har följts.

Vår sammanfattande bedömning är att kommunen tillämpar gällande lagar och rekommendationer vid upprättande av årsredovisningen. I rapporten lämnas mer detaljerade iakttagelser till varje del i årsredovisningen.

Karlstad den 4 mars 2015

Hans Wennerholm
Certifierad kommunal revisor

Julia Mörk
Revisor

1. Inledning

1.1 Bakgrund och revisionskriterier

Enligt Lagen om kommunal redovisning (KRL) ska en kommuns årsredovisning redogöra för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut.

Rådet för kommunal redovisning (RKR), vars huvuduppgift är att främja och utveckla god redovisningssed i kommuner och landsting i enlighet med KRL, har gett ut rekommendationer för den kommunala redovisningen.

I tillämpliga delar ska även normering från Redovisningsrådet och Bokföringsnämnden användas.

Enligt KRL och Kommunallagen (KL) är det kommunstyrelsen som ansvarar för årsredovisningens upprättande.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Melleruds kommun har Deloitte översiktligt granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2014.

1.2 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Revisorerna ska enligt KL pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsbokslutet.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i kommunal verksamhet. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög, men inte absolut, säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Granskningen har skett utifrån väsentlighet och risk. Vi har därför granskat ett särskilt urval av underlag utifrån denna bedömning. Revisionen täcker således inte in alla eventuella brister i den interna kontrollen och räkenskaperna.

I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och kommunstyrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som kommunstyrelsen gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen.

Granskningen har skett utifrån följande kontrollmål:

- ✓ *Redogör årsredovisningen för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut?*

- ✓ *Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?*
- ✓ *Är resultatet i årsbokslutet förenligt med de mål fullmäktige beslutat?*

1.3 Metod

I årsredovisningen har följande delar granskats:

- ✓ Förvaltningsberättelse (inklusive drift- och investeringsredovisningar)
- ✓ Resultat- och balansräkningar
- ✓ Finansieringsanalys/kassaflödesanalys
- ✓ VA-redovisning
- ✓ Sammanställd redovisning
- ✓ Verksamhetsberättelser

Granskning har skett av bilagor och specifikationer till årsredovisningen.

För att granska att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, har granskning skett av fullständighet, riktighet, existens, tillhörighet, periodisering, värdering, äganderätt och förpliktelser samt innehåll och presentation.

2. Granskningsresultat

2.1 Förvaltningsberättelse

Enligt KRL 4 kapitlet ska förvaltningsberättelsen innehålla en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet (KRL 4:1). Upplysningar ska även lämnas om:

- ✓ Sådana förhållanden som inte ska redovisas i balans- eller resultaträkningarna, men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning (KRL 4:1 1p).
- ✓ Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut (KRL 4:1 2p).
- ✓ Kommunens förväntade utveckling (KRL 4:1 3p).
- ✓ Väsentliga personalförhållanden (KRL 4:1 4p) och uppgift om sjukfrånvaro (KRL 4:1a).
- ✓ Kommunens investeringsverksamhet (KRL 4:2).
- ✓ Redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten (KRL 4:3).
- ✓ Hur ett eventuellt negativt resultat ska regleras (KRL 4:4).
- ✓ Hur målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts (KRL 4:5).

Sådana upplysningar som avses i KRL 4:1 ska också omfatta sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer (KRL 8:1), dvs. koncernbolag.

Årsredovisningen inleds med en redogörelse från kommunstyrelsens ordförande därefter följer en förvaltningsberättelse. Denna innehåller bl.a. en omvärldsbeskrivning, en sammanfattande målbeskrivning med måluppfyllelser för nämnderna, tillämpad redovisningsmodell, finansiell analys och något om framtiden.

I årsredovisningen finns vidare drift- och investeringsredovisningar, resultat- och balansräkningar och finansieringsanalys med noter samt en VA-redovisning. Ett personalekonomiskt bokslut ingår i årsredovisningen samt nämndernas verksamhetsberättelser och ett avsnitt om de kommunala bolagen med ekonomi och förvaltningsberättelser.

Årsredovisningen avslutas med en beskrivning av visionen: ”Mellerud – en drivande och nytänkande kommunen i framkant av utvecklingen, där barnfamiljer och ungdomar prioriteras.”

Kommentarer

Vår bedömning är att kommunens förvaltningsberättelse i årsredovisningen i huvudsak innehåller de delar som tas upp i KRL. Enligt våra tidigare granskningsrapporter till årsredovisning anser vi att en gemensam förvaltningsberättelse bör tas fram till kommande år (RKR 8.2). Nedan följer några enskilda beskrivningar med kommentarer till de olika delarna i förvaltningsberättelsen.

2.1.2 Personalekonomisk redovisning

Vi har granskat att avsnittet personalekonomiskt bokslut innehåller de uppgifter som anges i KRL;

- ✓ den andel av sjukfrånvaro som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer,
- ✓ sjukfrånvaron för kvinnor respektive män samt
- ✓ sjukfrånvaron för anställda i åldrarna 29 år eller yngre, 30-49 år och 50 år eller äldre.

Kommentarer

Kommunens personalbokslut innehåller bl a uppgifter om sjukfrånvaro som anges i KRL. I personalbokslutet lämnar kommunen också en beskrivning av pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1 "Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser". Kommunens positiva trend med minskande sjukfrånvarotal har brutits och den totala sjukfrånvaron uppgår nu till 7,5 % vilket är 1,3 procentenheter högre än för 2013. I årsredovisningen anges att konkreta insatser nu måste sättas in tillsammans med företagshälsovården så att den tidigare positiva trenden kan återuppträffa.

2.1.3 Investeringsredovisning

Vi har granskat att:

- ✓ Investeringsredovisningen visar kommunens totala investeringsverksamhet.
- ✓ Investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed.
- ✓ Beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med bokföring.
- ✓ Jämförelse med tidigare år görs.
- ✓ Avvikelser i förhållande till budget och investeringskalkyler har analyserats och kommenterats.

Kommentarer

Nettoinvesteringarna var på en jämförelsevis blygsam nivå 2014 och uppgick till 7,6 mkr (få 25,7 mkr).

Avseende avskrivningstider anger kommunen i sina redovisningsprinciper att avskrivning sker utifrån komponentens beräknade livslängd. Kommunen tillämpar därmed den nya rekommendationen (RKR 11.4). Kortfattat innebär metoden att större och väsentliga investeringar ska delas upp i ett antal delkomponenter med varierade avskrivningstider beroende på deras olika nyttjandetider. Tidigare tillämpades mer schablonmässiga avskrivningsmetoder för hela anläggningstillgången.

2.1.4 Driftredovisning

Vi har granskat att:

- ✓ Budgeterade och redovisade intäkter och kostnader redovisas i sammanfattning.
- ✓ Redovisade intäkter och kostnader överförts riktigt från bokföringen.
- ✓ Samma periodiseringsprinciper gäller för både budget och redovisning.
- ✓ Jämförelse görs med tidigare år.
- ✓ Driftredovisningen är analyserad i förhållande till ekonomi och fastställda mål.

Kommentarer

Av driftredovisningen framgår nämndernas kostnader och intäkter och jämförelser mot budget för år 2014. Den sammanlagda budgetavvikelsen för nämnderna är positiv och uppgår till 2,4 mkr (f å 1,5 mkr).

Socialnämnden redovisar en stor positiv avvikelse på 3,4 mkr (f å – 3,4 kr). I nämndens verksamhetsberättelse anges att överskottet främst beror på att den 4:e kvartalsersättningen från Migrationsverket för ensamkommande barn utan legala vårdnadshavare för 2013 redovisades 2014. Ersättningen uppgick till 2,6 mkr.

Enligt årsredovisningens finansiella analys har nämndernas budgetföljsamhet förbättrats. Vi ser detta som positivt.

2.1.5 Balanskrav

Vi har granskat att kommunen uppfyller balanskravet.

Kommentarer

Kommunen uppfyller balanskravet då årets resultat uppgår till 19,2 mkr (f å +15,8 mkr) och efter avsättning till resultatutjämningsreserv till 10 mkr (balanskravsresultatet). Kommunen har i sina redovisningsprinciper beskrivit hur resultatutjämningsreserven hanteras.

2.1.6 God ekonomisk hushållning

Vi har granskat att:

- ✓ Kommunen uppfyllt de av fullmäktige beslutade finansiella målen som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.
- ✓ Kommunen uppfyllt de av fullmäktige beslutade verksamhetsmålen som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Kommentarer

I den finansiella analysen redovisas avstämning mot tre finansiella mål:

- Kommunens resultat ska uppgå till 2 % av intäkterna från skatter och bidrag
- Investeringarna ska finansieras med egna medel och investeringsnivån ska vara i nivå med årets avskrivningar
- Inga nya lån ska tas upp. Amortering på befintliga lån ska minst ske i takt med ökningen av kommunens pensionskuld

Resultatmålet nås då resultatet för år 2014 uppgår till 3,8 % av skatter och bidrag, vilket innebär att även det långsiktiga målet på 3 % nås.

Investeringsvolymen är i nivå med årets avskrivningar då årets avskrivningar uppgår till ca 22 mkr och nettoinvesteringarna uppgår till 7,6 mkr.

Under året har inga nya lån tagits upp utan amortering av gamla lån har skett med 40 mkr. Ansvarsförbindelsen för pensioner har under året minskat med 10,7 mkr. Kommunens finansiella mål har därmed infriats.

Ett avsnitt i förvaltningsberättelsen behandlar kommunens målarbete med sammanfattande kommentarer angående hur väl kommunens nämnder lyckats i sitt arbete med att nå uppsatta mål. Av detta framgår att det är framförallt socialnämnden som inte lyckas uppfylla sina verksamhetsmål. I en summering till kommunens målarbete anges att arbetet är i en pågående process och att ytterligare utveckling kommer att ske. Från revisionen instämmer vi i att en ytterligare utveckling behöver ske. Vi redovisar detaljiakttagelser under vårt avsnitt ”Verksamhetsberättelser”.

2.1.7 Särredovisning av VA-verksamheten

Vi konstaterar att kommunen har tagit fram en särredovisning av VA-verksamheten enligt VA-lagen som trädde i kraft 1 januari 2007. Huvudsyftet med lagstiftningen är att säkerställa att avgiftsuttaget inte blir för högt över tiden. I redovisningen ingår förvaltningsberättelse, resultaträkning och balansräkning med noter. Kommunen redovisar för året ett 0-resultat (f å 0,1 mkr).

Kommentarer

Melleruds kommun uppfyller kraven som ställs på särredovisning av VA-verksamheten.

2.2 Resultaträkning

Enligt KRL 5:1 ska resultaträkningen redovisa samtliga intäkter och kostnader samt hur det egna kapitalet förändrats under året.

Vi har granskat att:

- ✓ Resultaträkningen är uppställd enligt KRL
- ✓ Resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets samtliga externa intäkter och kostnader
- ✓ Noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster samt möjliggör avstämning mot balanskravet

Kommentarer

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

I resultaträkningen jämförs utfallet för 2014 med utfallet för 2013 för såväl kommunen som för koncernen. Årets resultat uppgår till 19,2 mkr (f å +15,8 mkr). Det budgeterade resultatet uppgår till +8,7 mkr, vilket således kommunen når upp till. I jämförelse med tidigare år har årets resultat inte påverkats av utbetalning från AFA Försäkring.

Det nya utjämningsystemet för skatter har utfallit positivt för Melleruds kommun. I jämförelse med budget har detta gett 11,6 mkr mer än vad som först budgeterats för.

Nettokostnadernas (inklusive avskrivningar) andel av skatteintäkterna uppgår till 96,5 % (f å 95,8 %).

2.3 Balansräkning

Enligt KRL 5:2 ska balansräkningen redovisa kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Vi har granskat att:

- ✓ Balansräkningen är uppställd enligt KRL.
- ✓ Noter finns i tillräcklig omfattning.
- ✓ Upptagna tillgångar, avsättningar och skulder existerar, tillhör kommunen och är fullständigt redovisade och rätt periodiserade.
- ✓ Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats enligt principerna i KRL.
- ✓ Föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser.
- ✓ Specifikationer och underlag till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning.
- ✓ Årets resultat enligt balansräkning överensstämmer med resultaträkningen

Kommentarer

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital.

Materiella anläggningstillgångar, dvs. mark, byggnader och anläggningar samt maskiner och inventarier uppgår till 375 mkr (396 mkr) och utgör 82 % av den totala balansomslutningen. Balansposten påverkas bl.a. av den låga investeringsvolymen.

Kommunens likvida medel har under året påverkats av amorteringar och tryggnad av pensioner med 62 mkr. De likvida medlen uppgår vid årsskiftet till 26,8 mkr

De långfristiga skulderna har, som tidigare angetts, minskat genom amorteringar med 40 mkr. Inga nya lån har upptagits.

Soliditeten har utvecklats positivt och uppgår nu till 43 % (37 %) exklusive ansvarsförbindelse. Inklusive ansvarsförbindelse är den fortfarande negativ, - 6 % (- 11 %). Kommunens målsättning är att denna ska bli positiv.

2.4 Finansieringsanalys

I kassaflödesanalysen ska enligt KRL 7:1 kommunens finansiering och investeringar under räkenskapsåret redovisas.

Vi har granskat att:

- ✓ Finansieringsanalysen uppfyller kraven i KRL
- ✓ Noter finns i tillräcklig omfattning
- ✓ Finansieringsanalysens innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen

Kommentarer

Kommunens finansieringsanalys är uppställd i enlighet med rekommendationen från Rådet för kommunal redovisning. Analysen utmynnar i årets förändring av likvida medel som uppgår till - 12,8 mkr (få 10,5 mkr). Vi ser det som positivt att finansieringsanalysen nu har kompletterats med förklarande noter.

2.5 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen ska enligt KRL 8:2 innehålla en resultaträkning och en balansräkning som utgör en sammanställning av kommunens och de övriga juridiska personernas resultat- och balansräkningar i vilka kommunen har ett betydande inflytande.

Enligt rekommendation nr 8.2 från Rådet för kommunal redovisning, är det god redovisningssed att inkludera en finansieringsanalys.

Vi har granskat att:

- ✓ Den sammanställda redovisningen är uppställd enligt KRL
- ✓ Noter finns i tillräcklig omfattning
- ✓ Samtliga bolag i kommunkoncernen har inkluderats
- ✓ Konsolidering skett av de bolag i vilka kommunen har ett betydande inflytande
- ✓ Proportionell konsolideringsmetod och förvärvsmetod har tillämpats vid konsolideringen
- ✓ Beloppen överensstämmer med den sammanställda redovisningen och de ingående bolagens redovisningar
- ✓ Eliminering av interna poster i allt väsentligt har skett

Kommentarer

Den sammanställda redovisningen innehåller förutom primärkommunen följande bolag som redovisas i årsredovisningens koncernstruktur:

Bolag:

- Melleruds Bolagshus AB (100%)
- Mellbo AB (100 %)
- Milab (100 %)

I likhet med tidigare år ingår inte Dalslandskommunernas kommunalförbund (22 %) i årsredovisningen då deras bokslut inte varit färdigt i tid.

Konsolidering har skett enligt proportionell konsolideringsmetod, vilket innebär att belopp som inkluderats i den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning motsvarar ägd andel i företaget. Koncernresultatet är positivt och uppgår till 17,4 mkr (få 17,3 mkr).

2.6 Verksamhetsberättelser

Från vår granskning av årsredovisningens verksamhetsberättelser kan vi sammanfattningsvis konstatera att,

- avvikelseanalyser avseende ekonomi saknas i många fall
- uppföljning av mål saknas i en del fall
- anvisningar för verksamhetsberättelserna följs inte fullt ut
- beskrivningar i verksamhetsberättelser som tillhör måluppfyllnad är i en del fall oklara
- kommentarer till måluppfyllnad saknas alternativt kan förbättras
- nyckeltal redovisas men det saknas kommentarer och utveckling över tid
- vissa verksamhetsberättelser är ofullständiga avseende koppling till fullmäktigemålen.